

سوالات درس ۱۱

آ) معنی واژه‌ها را بنویسید.

۱. قتل عام: ۲. برخاست: ۳. زیرکانه: ۴. تشت:
۵. رصد خانه: ۶. چیرگی: ۷. همت: ۸. پرفروغ:

ب) معنی و مفهوم هر قسمت را ساده و روان بنویسید.

۹. بار دیگر، نگرانی و اندوه، قلب مردم را در هم فشرد.

۱۰. مردم، وحشت‌زده از خواب برخاستند، همه می‌گریختند و گمان می‌کردند حادثه‌ی ناگواری پیش آمده است.

پ) جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید.

۱۱. ریاضی‌دان، نویسنده و ستاره‌شناس بزرگ ایرانی در قرن هفتم می‌زیست.

۱۲. خواجه نظام‌الملک در شهر رصدخانه‌ای ساخت.

۱۳. سعدی هم در تحصیل کرده است.

۱۴. خواجه نظام‌الملک در شهر مهم آن روز مدارس نظامیه را تأسیس کرد.

ت) درست یا نادرست را مشخص کنید.

درست نادرست

۱۵. سعدی در یکی از مدارس دارالفنون تحصیل کرده است.

۱۶. گاهی برای بیان یک مفهوم ممکن است چند واژه‌ی هم‌معنی داشته باشیم.

۱۷. هلاکوخان به علم خواجه نصیرالدین نیازمند بود.

۱۸. خواجه نظام‌الملک توسی، دویست سال پیش از خواجه نصیرالدین توسی مدارس شبانه‌روزی «نظامیه» را

تأسیس کرد.

ث) با انتخاب واژه‌ای از میان کمانک جاهای خالی را پر کنید.

۱۹. (چهل، چهار) سال از حمله‌ی خانمان سوز مغولان به ایران گذشته بود که هلاکو به ایران حمله کرد.

۲۰. در این هنگام، آشوب دیگری (برخواست - برخاست)

۲۱. (خاچه - خواجه) با همین نقشه، تصمیم گرفت به درون حکومت مغول‌ها راه پیدا کند.

۲۲. تشت با صدای (مهیب - محیب) فروافتاد.

(ج) پاسخ کوتاه بدهید.

۲۳. برای هر کلمه دو هم‌خانواده بنویسید.

(آ) محفوظا: (ب) معالجت: (پ) علامه: (ت) کریم:

۲۴. متضاد واژه‌های زیر را بنویسید.

(آ) ایستادگان (ب) دوربین (پ) امین (ت) عالم

(ج) املا‌ی موربانه‌ای

۲۵. موربانه‌ها برخی از حروف کلمات را برداشته‌اند و پنهان کرده‌اند از هر کلمه فقط یک حرف را خورده‌اند؛ آن‌ها را مشخص کنید.

.....مّت - ن.....خه برداری - مش.....ول - چیر.....ی - ج.....ب دانشمندان - برخ.....ستند - م.....ب - تش.....
ت.....سیس - تحقیق..... - پرفرو..... - اوج ع.....مت - ل.....ف پروردگار

(ج) درک متن

۲۶. در متن زیر، حروف ربط را مشخص کنید.

«به خود بگویند عالی هستید تا عالی شوید و به خاطر داشته باشید که هرچه بگویند همان می‌شود اگر خود را باور کنید و تلاش کنید پیروز و موفق می‌شوید تا رنج نکشید، گنج پیدا نخواهید کرد.»

(خ) تصویرنویسی و نگارش

۲۷. جمله‌ی زیر را خلاصه کنید.

هر کدام از دانش‌آموزان با سلیقه‌ی شخصی خود و به کمک پدر و مادرشان و با راهنمایی دبیر انشایشان امروز از ساعت چهار تا شش خاطرات سفر خود را به مشهد مقدس با علاقه‌ی بسیار زیادی نوشتند.

۲۸. به کمک تخیل و تصوّر ذهنی خود درباره‌ی «آدم آهنی» یک بند بنویسید.

(د) سوالات چهارگزینه‌ای

۲۹. املا‌ی کدام گزینه با توجه به معنا درست نیست؟

(۱) اوج: بلندی (۲) عظمت: بزرگی

(۳) پرفروق: درخشان (۴) تأسیس: بنا کردن، پایه‌گذاری

۳۰. در کدام گزینه غلط املا‌یی وجود ندارد؟

(۱) خواجه نظام‌الملک و خواجه نصیر توسی از دانشمندان بزرگی بودند که با توانایی علمی کارهای بزرگی کردند.

(۲) در رصدخانه، درباره‌ی ستاره‌گان تحقیق می‌کردند و ایران را به اوج عظمت می‌رساندند.

(۳) بزرگ‌ترین خدمت او در دوره‌ی هلاکو و چیره‌گی مغول، تربیت دانشمندان و نگهداری آثار علمی بود.

(۴) مردم وحشت‌زده از خواب برخاستند و گریختند و گمان می‌کردند حادثه‌ی ناگواری پیش آمده است.

۳۱. معنی کدام گزینه با توجه به املا نادرست است؟

(۱) تشت: ظرف (۲) ولایت: روستا (۳) اوج: فراز (۴) برخاست: طلب کرد

۳۲. دویست سال پیش از خواجه نصیرالدین توسی، مدارس شبانه روزی نظامیه را تأسیس کرد و در شهر

..... نیز رصدخانه‌ای ساخت.

(۱) خواجه نظام‌الملک - ری (۲) خواجه رشیدالدین - همدان

(۳) ابوعلی سینا - همدان (۴) خواجه نظام‌الملک - توس

۳۳. واژه‌های کدام گزینه با یکدیگر تناسب کم‌تری دارند یا تناسب ندارند؟

(۱) ابر، باد، خورشید، ماه (۲) نرگس، لاله، ارغوان، ارکیده

(۳) ری - تهران - تبریز - مشهد (۴) ری، دبستان، پراید، زمین

۳۴. در کدام گزینه واژه‌ی مشخص شده، مناسب نیست؟

(۱) چهل سال از حمله‌ی خانمان‌سوز مغول به ایران گذشته بود. (۲) نگرانی و اندوه، قلب مردم را داغون کرد.

۳) قلم از همه کارسازتر است.

۴) مردم به آرامی به خیابان‌ها آمدند.